

ŠIAURĖS TARYBOS IR BALTIJOS ASAMBLĖJOS BENDRADARBIAVIMO 2016–2017 M. VEIKSMŲ PLANAS

Įvadinės pastabos

Šiaurės Tarybos ir Baltijos Asamblėjos parlamentinis bendradarbiavimas – tai priemonė, skirta esamoms ekonomikos, saugumo, klimato kaitos ir kitoms problemoms, su kuriomis susiduria Šiaurės ir Baltijos valstybės, spręsti, taip pat konkurencingumui ir gerovei visame regione skatinti. Vykdydamos bendrą politiką ir kartu naudodamos išteklius, Šiaurės ir Baltijos valstybės gali įveikti iššūkius ir išnaudoti dabartines vidaus ir išorės aplinkos galimybes.

Šiaurės ir Baltijos valstybės yra lygiateisės partnerės; mūsų individualūs laimėjimai prisideda prie viso regiono ateities. Šiaurės ir Baltijos valstybės siejantys ryšiai pagrįsti bendromis vertybėmis ir yra tarpusavio supratimo įkvėpti. Šiaurės ir Baltijos regionui būdingas stabilumas, tarpusavio dialogas ir bendradarbiavimas; kokybė ir stiprus atsakomybės jausmas politikos, ekonomikos ir finansų srityse yra regiono prekiniai ženklai. Šiaurės ir Baltijos valstybių požiūrį į regioninį bendradarbiavimą kitos šalys laiko pavyzdžiu.

Šiaurės Taryba ir Baltijos Asamblėja bendradarbiaudamos dar daugiau dėmesio turėtų skirti praktinei partnerystei ir praktinių Šiaurės ir Baltijos valstybių ryšių užmezgimui tose srityse, kurios turi didžiausią tiesioginį poveikį valstybėse. Svarbiausias tikslas turėtų būti įtraukti nuolatinius nacionalinių parlamentų komitetus, Šiaurės Ministrų Tarybą ir Baltijos Ministrų Tarybą į aktyvią veiklą kuriant visuotinį bendradarbiavimo tinklą, abipusius ryšius, keičiantis informacija, patirtimi ir geriausia praktika.

Artimesnė Baltijos ir Šiaurės valstybių bendra veikla ir išteklių sutelkimas buvo ypač pabrėžti NB8 (Lietuvos, Latvijos, Estijos, Švedijos, Suomijos, Danijos, Norvegijos ir Islandijos) ekspertų ataskaitoje. Šiaurės ir Baltijos valstybių parlamentų nariai tęs savo darbą, skatindami NB8 ekspertų ataskaitoje pateiktų pasiūlymų įgyvendinimą.

Šiaurės Tarybos ir Baltijos Asamblėjos bendradarbiavimo 2016–2017 m. prioritetai

2016–2017 metais Šiaurės Tarybos ir Baltijos Asamblėjos bendradarbiavimas bus skirtas dar glaudesnei Šiaurės ir Baltijos valstybių sąveikai, kad būtų užtikrintas darnus, veiksmingas, platus ir visa apimantis regioninis bendradarbiavimas, taip pat pastangoms pagerinti regiono

įvaizdį Europoje ir pasaulyje bei sustiprinti Šiaurės ir Baltijos valstybių poziciją Europoje ir pasaulio mastu.

Svarbiausias Šiaurės Tarybos ir Baltijos Asamblėjos bendradarbiavimo prioritetas bus protingas, atsakingas ir tvarus bendradarbiavimas, kuriuo siekiama skatinti regiono gerovę, saugumą ir konkurencingumą.

Abipusio pasitikėjimo, bendrų vertybių ir bendros vizijos pagrindais glaudžiai koordinuojant pozicijas, bus nustatyti šie Šiaurės Tarybos ir Baltijos Asamblėjos bendradarbiavimo 2016–2017 m. prioritetai:

1. Atviras Šiaurės ir Baltijos valstybių regionas

Siekiant stabilios Europos, svarbu gerinti bendradarbiavimą su Europos Sąjungos Rytų kaimynėmis. Svarbu remti Europos Sąjungos Rytų partnerystės šalis, siekiant stiprinti sudėtingomis aplinkybėmis jose kuriamą demokratiją. Stipri ir ilgalaikė demokratija nesukuriama per trumpą laiką, bet ilginiui tvirta demokratija yra, be abejo, geriausias dalykas piliečiams. Vidaus pasitikėjimas lemia visuomenei geresnes sąlygas.

Šiaurės Taryba ir Baltijos Asamblėja toliau plėtos ryšius su Europos Sąjungos Rytų partnerystės šalimis taip padėdamos šioms šalims stiprinti savo įsipareigojimus siekiant demokratijos, teisinės valstybės ir pagarbos žmogaus teisėms bei pagrindinėms laisvėms, taip pat įsipareigojimus kuriant rinkos ekonomiką, tvarų vystymąsi ir gerą valdymą.

2014 metais Šiaurės Taryba ir Baltijos Asamblėja sukūrė parlamentinį forumą, į kurį įtraukė Vyšegrado, Beniliukso, GUAM valstybių parlamentų narius. 2015 metais Šiaurės Taryba ir Baltijos Asamblėja užmezgė ryšius su parlamentų nariais Euronest Parlamentinėje Asamblėjoje. Per šiuos ryšius bus galima stiprinti parlamentinį bendradarbiavimą įtraukiant Europos Sąjungos Rytų partnerystės šalis, norinčias prisijungti Baltijos ir Šiaurės valstybių patirties. Nuo 2007 metų Šiaurės Tarybos ir Baltijos Asamblėjos atstovai dalyvavo kasmet rengiamuose Baltarusijai skirtuose seminaruose, kuriuose dalyvavo nevyriausybinių organizacijų ir opozicinės grupės iš Baltarusijos bei tarptautiniai partneriai, o 2007–2010 metais taip pat buvo pakviesti Baltarusijos parlamento nariai. Kiekviena iš organizacijų (Šiaurės Taryba ir Baltijos Asamblėja) gali apsispręsti, ar tokie kontaktai galėtų būti atnaujinti.

2. Šiaurės ir Baltijos valstybių regiono atstovavimas

Regioninis bendradarbiavimas nuosekliai tapo neatskiriama Europos politikos dalimi, tiek politiškai, tiek strategiškai. Tai ypač aktualu toms sritims, kuriose Šiaurės ir Baltijos

valstybės turi bendrų interesų. Šiaurės ir Baltijos valstybių bendradarbiavimas gali svariai prisidėti kuriant Europos politikos gaires. Visapusiškas politinis bendradarbiavimas ir pozicijų koordinavimas vis labiau reikalingas tam, kad būtų apginti regiono interesai ES viduje ir kitose tarptautinėse organizacijose. Siekiant užtikrinti Šiaurės ir Baltijos valstybių regiono gebėjimą efektyviai veikti, būtini glaudūs ryšiai su Europos Parlamentu ir kitomis ES institucijomis.

2015 metais Šiaurės Taryba ir Baltijos Asamblėja surengė pirmąsias konsultacijas su Europos Parlamento nariais, išrinktais Šiaurės ir Baltijos valstybėse. Šios formos bendradarbiavimas turi būti stiprinamas ir plečiamas. Šiaurės ir Baltijos valstybių interesų atstovavimas ES institucijose turi būti grindžiamas abipusiais interesais ir konkrečiomis darbotvarkėmis.

3. Saugus Šiaurės ir Baltijos valstybių regionas

Šiaurės Tarybos ir Baltijos Asamblėjos ir toliau stiprins patikimą ir saugų Šiaurės ir Baltijos valstybių regioną suvienytoje Europoje. Būtina plėtoti kompleksinę horizontalųjį metodą, skirtą susidoroti su sudėtingais vidaus saugumo iššūkiais.

Blogėjant saugumo padėčiai, svarbu užmegzti ir plėsti parlamentinius ryšius Europoje. Svarbu didžiausią dėmesį skirti šiems klausimams:

- bendriems veiksams kovojant su sukčiavimu mokesčių srityje – mokesčių slėpimu, kontrabanda, su PVM susijusiu sukčiavimu, pajamų nedeklaravimu, nelegaliu darbu;
- gerai organizuotam migracijos procesui ir migracijos politikai;
- geresniam teisėsaugos institucijų bendradarbiavimui rengiant bendrus veiksmus kovai su sunkiais tarpvalstybiniais nusikaltimais;
- kovai su prekyba žmonėmis;
- bendriems veiksams kibernetinio saugumo srityje.

4. Augantis ir patikimas Šiaurės ir Baltijos valstybių regionas

Pasaulio politinė ir ekonominė aplinka pastaraisiais metais pasikeitė iš esmės. Intensyvėja konkurencija, ypač su sparčiai augančios ekonomikos šalimis. Plačiąja prasme Šiaurės ir Baltijos valstybės turėjo naudos iš atvirų rinkų, globalizacijos ir tarptautinės konkurencijos pasaulio rinkose. Inovacijos, skaitmeninė bendroji rinka, moksliniai tyrimai bus vienos iš koncepcijų, kuriomis grindžiama verslo politika ir naujas socialinis mąstymas. Siekdamas įsiskverbti į naujas ir sparčiausiai besivystančias rinkas, Šiaurės ir Baltijos valstybės turi suvienyti pastangas

plėtodamos bendras koncepcijas, keistis idėjomis ir geriausia praktika tam, kad taptų dar konkurencingesnės.

Šiaurės Taryba sesijoje Reikjavike 2015 m. spalio 29 d. nusprendė pertvarkyti savo struktūrą. Ateityje bus 4 komitetai vietoj 5, o Prezidiumas toliau bus atsakingas už tarptautinį bendradarbiavimą. Bus svarbu, kad nauji Šiaurės Tarybos komitetai plėtotų ryšius su atitinkamais Baltijos Asamblėjos komitetais. Prezidiumų bendradarbiavimas išsiplėtė per paskutinius dvejus metus, tačiau komitetams reikia pasistengti.

Svarbu didžiausią dėmesį skirti šiems klausimams:

- ekonominiam bendradarbiavimui, bendroms priemonėms, skatinančioms ekonomikos augimą;
- darbo rinkai – komandiruojamiems darbuotojams, jaunimo nedarbui, ekonomiškai neaktyvių žmonių įtraukimui;
- ES bendros skaitmeninės rinkos plėtrai;
- tvariam gamtos išteklių naudojimui;
- mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos ir visuomenės plėtrai;
- Šiaurės ir Baltijos valstybių bendradarbiavimui energetinio saugumo ir energijos tiekimo saugumo srityse;
- atliekų politikai, atliekų perdirbimui ir pakartotiniam naudojimui;
- glaudesniai savivaldybių bendradarbiavimui pasienio regionuose;
- sveikatos priežiūrai ir socialinei politikai, e. sveikatai ir ES direktyvos dėl tarpvalstybinės sveikatos priežiūros įgyvendinimui;
- Europos vertybių apsaugai bendroje Šiaurės ir Baltijos valstybių informacinėje erdvėje, strateginėms komunikacijoms, kultūrinei integracijai ir bendradarbiavimui švietimo srityje;
- integruotų ir stabilių finansų rinkų Baltijos ir Šiaurės valstybėse stiprinimui.

Vilnius, 2015 m. gruodžio 7 d.